

Varuexportens och varuimportens volymutveckling, tredje kvartalet 2015

Indextal för värden i fasta priser

Foreign Trade - Volume trends in exports and imports of goods, 3rd quarter 2015

I korta drag

Varuimporten ökade mer än varuexporten i volym

Sveriges varuexport ökade med 3,8 procent i volym (värde i fasta priser) och varuimporten ökade med 5,0 procent under tredje kvartalet i år, jämfört med tredje kvartalet förra året.

Under perioden januari-september i år ökade varuexporten i volym med 3,4 procent samtidigt som varuimporten ökade med 4,5 procent, jämfört med samma period förra året. Värdet i löpande priser ökade med 5 procent för både exporten och importen.

Exportvolymen under perioden januari-september i år ligger 1 procent lägre än den historiska toppnivån för perioden som inträffade 2011. Importvolymen ligger på en historisk toppnivå för perioden januari-september.

Exporten av verkstadsvaror ökade i volym

Varuexporten från Sverige ökade med 3,8 procent i volym under tredje kvartalet 2015, jämfört med motsvarande kvartal 2014.

Verkstadsvaror, som står för en betydande del av den totala exporten, fortsatte att öka i volym. Under tredje kvartalet i år ökade exporten med 3 procent jämfört med tredje kvartalet 2014. Inom detta varuområde ökade instrument/optiska varor och vägfordon med 9 respektive 18 procent medan elektronikvaror/telekom minskade med 8 procent.

Exporten av **energivaror** ökade för första gången sedan 2014 och visade en ökning på 7 procent i volym under tredje kvartalet jämfört med motsvarande period föregående år. **Kemivaror** fortsatte att öka under tredje kvartalet och ökade med 7 procent efter ännu ett starkt kvartal för läkemedel. **Skogsvaror** fortsatte öka i volym under tredje kvartalet.

Jennie Bergman, SCB, tfn 08-506 947 73, jennie.bergman@scb.se
Sofia Nilsson, SCB, tfn 08-506 941 16, sofia.nilsson@scb.se

Statistiken har producerats av SCB, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1654-3890 Serie HA – Handel med varor och tjänster. Utkom den 26 november 2015.
URN:NBN:SE:SCB-2015-HA23SM1504_pdf
Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.
Utgivare av Statistiska meddelanden är Stefan Lundgren, SCB.

Övriga varor fortsatte öka i volym under tredje kvartalet 2015. Samtliga redovisade undergrupper inom varuområdet ökade men livsmedel stod för den största ökningen med 7 procent.

Importen av livsmedel ökade i volym under tredje kvartalet

Under tredje kvartalet i år ökade varuimporten till Sverige med 5,0 procent i volym jämfört med tredje kvartalet 2014. Varuimporten uppvisar därmed en fortsatt ökning i volym och ökningen var större än under andra kvartalet i år.

Importen av **verkstadsvaror**, som står för en betydande del av den svenska importen, ökade med 8 procent i volym under tredje kvartalet jämfört med samma period föregående år. Inom varuområdet ökade importen av vägfordon med 21 procent, övriga transportmedel med 22 procent och maskiner med 10 procent.

Efter en nedgång under andra kvartalet i år ökade importvolymen av **energivaror** under tredje kvartalet, jämfört med tredje kvartalet föregående år. Importen inom detta varuområde ökade med 1 procent i volym efter uppgångar för både råolja och oljeprodukter.

Importen av **kemivaror** ökade med 3 procent i volym efter ett starkt kvartal för läkemedel och plaster. **Skogsvaror** fortsatte att minska i volym även under tredje kvartalet. **Mineralvaror** ökade med 11 procent i volym under tredje kvartalet i år. Inom varuområdet ökade järn och stål samt malmer/stålskrot med 8 respektive 30 procent.

Importen av **övriga varor** ökade med 3 procent. Inom varuområdet ökade både livsmedel och möbler med 5 procent medan tekvaror/skor minskade med 3 procent.

Innehåll

Tabeller	4
<hr/>	
Teckenförklaring	4
1. Export. Volym- och värdeutveckling för viktiga varuområden	4
2. Import. Volym- och värdeutveckling för viktiga varuområden	5
3. Exportens volymutveckling för varor enligt SPIN 2007. Basår 2000=100.	6
4. Importens volymutveckling för varor enligt SPIN 2007. Basår 2000=100.	7
5. Exportens volym- och värdeutveckling på huvudgrupper enligt SITC	8
6. Importens volym- och värdeutveckling på huvudgrupper enligt SITC	9
Fakta om statistiken	10
<hr/>	
Detta omfattar statistiken	10
Definitioner och förklaringar	10
Så görs statistiken	11
Statistikens tillförlitlighet	13
Bra att veta	13
In English	14
<hr/>	
Summary	14
List of tables	15

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable

1. Export. Volym- och värdeutveckling för viktiga varuområden

1. Exports. Volume- and value trends by important commodity groups

	Förändring % från motsvarande period året innan				
	Volym År 14	Volym 2 kv 15	Volym 3 kv 15	Volym 1-3 kv 15	Värde 1-3 kv 15
Totalt	1,1	4,1	3,8	3,4	5,1
Skogsvaror	-2,2	0,7	1,4	0,5	4,2
Trävaror	0,3	7,6	4,6	5,9	4,3
Pappersmassa	1,9	-4,7	5,6	0,2	13,7
Papper	-4,3	-1,0	-0,3	-1,3	2,3
Mineralvaror	2,7	-1,2	1,2	-1,0	-0,7
Järnmalm	-33,7
Järn och stål	3,2	2,4	3,9	2,8	4,1
Övriga metaller	1,7	-6,8	7,0	0,1	7,7
Kemivaror mm	1,0	9,2	6,6	7,2	13,5
Grundämnen, föreningar	-7,0	14,9	2,5	6,0	8,7
Läkemedel	2,5	14,4	14,9	13,8	22,5
Plaster	-2,8	-0,1	-4,5	-1,3	3,9
Energivaror	13,6	-9,0	7,4	-0,8	-21,1
Oljeprodukter	11,8	-11,6	6,5	-2,0	-21,1
Verkstadsvaror	-0,6	6,4	2,7	3,8	8,5
Metallarbeten	3,1	-0,6	-0,7	-1,3	2,6
Maskiner	-1,3	8,2	2,0	6,1	8,5
Elektronikvaror, telekom	6,2	6,5	-8,3	1,0	6,1
Vägfordon	-6,7	6,9	17,9	3,9	10,6
Personbilar	-7,2	8,1	75,3	15,3	27,6
Lastbilar, dragfordon	-9,6	6,3	2,7	-0,8	4,5
Bildelar och tillbehör	-5,2	6,6	-11,2	-2,4	1,2
Övriga transportmedel	-24,8	-20,9	22,5	7,9	24,3
Instrument, optiska varor	2,7	9,3	9,0	7,9	14,2
Övriga varor	0,8	7,8	5,8	7,0	8,9
Livsmedel	4,8	5,9	7,2	8,3	9,4
Tekovaror, skor	2,2	10,2	1,1	4,4	9,0
Möbler	-0,4	6,8	5,6	6,3	6,9

2. Import. Volym- och värdeutveckling för viktiga varuområden

2. Volume- and value trends by important commodity groups

	Förändring % från motsvarande period året innan				
	Volym År 14	Volym 2 kv 15	Volym 3 kv 15	Volym 1-3 kv 15	Värde 1-3 kv 15
Totalt	5,0	3,1	5,0	4,5	4,5
Skogsvaror	1,6	-0,9	-2,5	-0,6	3,0
Mineralvaror	-0,8	-0,3	10,6	1,9	4,9
Järn och stål	1,3	-6,2	8,2	-0,9	-0,2
Övr. metaller	-0,2	-7,3	0,1	-8,5	3,2
Malmer, skrot	-6,8	13,8	29,8	12,2	15,0
Kemivaror	8,6	-0,4	2,6	2,4	4,3
Grundämnen, föreningar	20,4	-17,4	-4,1	-8,2	-6,0
Läkemedel	1,4	14,1	9,6	12,1	10,6
Plaster	7,4	5,7	7,3	6,6	7,3
Gummi, gummivaror	6,8	0,1	2,2	1,9	5,2
Energivaror	6,5	-4,3	1,1	3,9	-24,8
Råolja	7,6	-2,0	1,9	10,4	-28,3
Oljeprodukter	4,4	-3,2	2,8	-0,9	-17,7
Verkstadsvaror	5,8	7,2	8,4	6,3	12,1
Metallarbeten	5,5	1,1	3,8	3,5	8,5
Maskiner	3,0	3,8	10,1	5,3	10,3
Elektronikvaror, telekom	6,4	5,3	-0,5	2,5	10,2
Vägfordon	8,8	10,7	21,3	12,3	16,4
Personbilar	11,1	11,0	25,7	14,5	18,7
Bildelar och tillbehör	4,6	17,0	25,8	12,4	18,0
Övriga transportmedel	5,1	49,6	22,5	14,4	30,9
Instrument, optiska varor	2,9	12,1	13,2	10,4	12,3
Övriga varor	2,7	3,7	2,9	4,4	9,9
Livsmedel	4,4	6,2	4,6	6,2	8,7
Tekovaror, skor	1,4	-4,5	-3,3	-1,5	10,6
Möbler	1,2	9,9	5,5	8,8	12,8

3. Exportens volymutveckling för varor enligt SPIN 2007. Basår 2000=100.

3. Volume trends for exports by commodities according to SPIN 2007. 2000=100

SPIN-Kod		Volymindex 2000=100				
		2013	2014	3 kv 2014	2 kv 2015	3 kv 2015
	Totalt	135	137	132	144	137
01-03	Varor från jord- och skogsbruk, jakt, fiske	264	301	311	317	353
05-08	Råolja, kol, metallmalmer, mineraler, naturgas	158	163	167	135	155
05-06*	Råolja, kol, naturgas	2778	2929	2237	3247	2420
07.1	Järnmalm
07.2, 08	Övriga metallmalmer, varor från utvinning mineral	82	97	86	99	109
10-32	Tillverkningsindustrivaror	132	133	128	141	133
10-12	Livsmedel, dryckesvaror, tobaksvaror	263	261	257	274	265
13-15	Textilvaror, kläder, lädervaror	159	162	184	156	187
16	Trävaror (ej möbler)	93	93	85	109	88
16.1	Trä, sågat och hyvlat	100	100	90	120	95
17.11	Massa	118	121	119	115	127
17.12, 17.2	Papper, papp och pappersvaror	121	116	118	114	117
18*	Grafiska tjänster inkl reproduktion av inspelningar	66	44	31	50	36
19	Stenkolsvaror, raffinerade petroleumvaror	152	172	167	161	178
20	Kemikalier, kemiska produkter	148	141	136	155	136
21	Farmaceutiska basprodukter, läkemedel	205	210	196	246	225
22	Gummi- och plastvaror	117	127	125	140	127
23	Andra icke-metalliska mineraliska varor	120	118	119	135	128
24	Metaller	96	98	90	102	94
24.1-24.3, 24.51-24.52	Järn och stål inkl varor därav, ferrolegeringar	90	92	84	100	88
24.4, 24.53- 24.54	Övriga metaller	114	113	104	108	110
25	Metallvaror; utom maskiner och apparater	113	114	107	117	109
26-28	Datorer, elektronikvaror, optik, elapparatur, övr maskiner	145	149	148	160	145
26.1-26.4	Datorer, kommunikationsvaror, hemelektronik, delar	203	223	229	217	216
26.5-26.8,27	Mätinstrument, ur, optik- o fotovaror, elapparatur	125	127	130	136	125
28	Övriga maskiner exkl bil- och flygmotorer	130	132	125	148	127
29-30	Transportmedel	105	96	83	107	99
29.101	Personbilar / lätta motorfordon inkl motorer	88	79	67	98	117
29.102	Lastbilar / tunga motorfordon inkl motorer	152	142	118	152	126
29.2-29.3	Karosserier, släpvagnar, motorfordonsdelar o tillbehör	127	120	111	126	98
30	Andra transportmedel, flygmotorer	52	43	35	46	43
31-32	Möbler och andra tillverkade varor	125	121	117	123	121
35,37,38,58, 59,71,74,89- 91,96	Övriga varor	205	224	219	248	223

*Varuområdet har litet handelsvärde vilket kan medföra starka svängningar i volymindexalen även vid små förändringar i värden.

4. Importens volymutveckling för varor enligt SPIN 2007. Basår 2000=100.

4. Volume trends for imports by commodities according to SPIN 2007. 2000=100

SPIN-kod		Volymindex 2000=100				
		2013	2014	3 kv 2014	2 kv 2015	3 kv 2015
	Totalt	146	153	151	159	158
01-03	Varor från jord- och skogsbruk, jakt, fiske	175	188	185	205	206
05-08	Råolja, kol, metallmalmer, mineraler, naturgas	85	90	96	88	100
05-06	Råolja, kol, naturgas	81	87	94	85	97
07.1*	Järnmalm	66	57	11	18	39
07.2, 08	Övriga metallmalmer, varor från utvinning mineral	115	117	104	114	122
10-32	Tillverkningsindustrivaror	154	162	157	169	165
10-12	Livsmedel, dryckesvaror, tobaksvaror	203	208	209	218	209
13-15	Textilvaror, kläder, lädervaror	132	133	157	112	151
16	Trävaror (ej möbler)	154	156	144	167	149
16.1	Trä, sågat och hyvlat	106	106	104	114	100
17.11	Massa	135	138	133	122	107
17.12, 17.2	Papper, papp och pappersvaror	133	138	138	141	136
18*	Grafiska tjänster inkl reproduktion av inspelningar	115	244	247	279	255
19	Stenkolsvaror, raffinerade petroleumvaror	130	136	146	133	149
20	Kemikalier, kemiska produkter	134	148	140	145	140
21	Farmaceutiska basprodukter, läkemedel	202	209	202	228	225
22	Gummi- och plastvaror	150	164	162	182	172
23	Andra icke-metalliska mineraliska varor	149	149	144	176	166
24	Metaller	93	93	84	99	90
24.1-24.3, 24.51-24.52	Järn och stål inkl varor därav, ferrolegeringar	96	97	89	103	96
24.4 & 24.53- 24.54	Övriga metaller	92	90	79	95	83
25	Metallvaror; utom maskiner och apparater	126	133	131	139	136
26-28	Datorer, elektronikvaror, optik, elapparatur, övr maskiner	200	211	204	221	212
26.1-26.4	Datorer, kommunikationsvaror, hemelektronik, delar	391	424	423	396	396
26.5-26.8, 27	Mätinstrument, ur, optik- o fotovaror, elapparatur	129	132	128	142	141
28	Övriga maskiner exkl bil- och flygmotorer	140	146	138	167	152
29-30	Transportmedel	121	129	114	148	136
29.101	Personbilar / lätta motorfordon inkl motorer	138	153	137	167	172
29.102	Lastbilar / tunga motorfordon inkl motorer	165	184	177	180	173
29.2-29.3	Karosserier, släpvagnar, motorfordonsdelar o tillbehör	144	151	134	187	165
30	Andra transportmedel, flygmotorer	57	55	39	65	42
31-32	Möbler och andra tillverkade varor	150	149	141	153	150
35,37,38,58, 59,71,74,89- 91,96	Övriga varor	97	92	95	85	92

*Varuområdet har litet handelsvärde vilket kan medföra starka svängningar i volymindexet även vid små förändringar i värden.

5. Exportens volym- och värdeutveckling på huvudgrupper enligt SITC

5. Volume- and value trends for exports by sections of the SITC

2000=100	Totalt SITC 0-9	Livsmedel o dyl SITC 0+1	Råvaror, utom bränslen SITC 2+4	Bränslen o dyl SITC 3	Kemiska produkter SITC 5	Halv- fabrikat SITC 6	Maskiner, transport- medel SITC 7	Övriga färdiga varor SITC 8+9
Värdeindex								
2002	100	126	98	88	121	106	91	119
2003	103	132	96	105	133	106	92	119
2004	112	145	103	140	139	115	102	126
2005	122	167	114	198	146	123	108	130
2006	135	189	133	241	167	136	118	148
2007	142	201	148	235	168	148	123	151
2008	149	230	150	352	174	150	123	164
2009	124	241	128	243	179	119	95	166
2010	142	264	161	320	184	139	110	170
2011	151	267	169	362	174	147	123	170
2012	145	285	164	440	174	137	110	173
2013	136	311	151	344	175	125	105	160
2014	140	337	162	369	182	129	106	162
3 kv 2014	136	333	159	371	176	126	101	163
4 kv 2014	145	365	164	336	184	128	113	176
1 kv 2015	144	356	155	295	206	138	110	170
2 kv 2015	151	356	163	313	215	136	120	172
3 kv 2015	141	361	153	290	196	128	108	177
Volymindex								
2002	101	118	108	96	119	103	94	112
2003	106	134	107	110	136	106	99	111
2004	117	155	112	130	141	111	113	118
2005	123	172	117	147	142	112	122	119
2006	133	187	119	158	158	116	133	132
2007	136	201	117	149	155	117	141	135
2008	138	223	119	178	152	118	140	141
2009	114	222	116	151	148	93	102	133
2010	131	243	111	176	156	111	126	139
2011	142	251	117	173	161	115	148	140
2012	140	279	126	204	163	111	135	142
2013	135	287	124	170	169	106	132	135
2014	137	301	127	193	170	106	131	133
3 kv 2014	132	302	124	187	164	102	124	133
4 kv 2014	141	326	128	195	168	103	138	144
1 kv 2015	139	312	120	189	183	110	131	135
2 kv 2015	144	316	128	183	191	109	143	138
3 kv 2015	137	324	124	201	175	104	128	141

6. Importens volym- och värdeutveckling på huvudgrupper enligt SITC

6. Volume- and value trends for imports by sections of the SITC

	Totalt	Livsmedel o dyl	Råvaror, utom bränslen	Bränslen o dyl	Kemiska produkter	Halv- fabrikat	Maskiner, transport- medel	Övriga färdiga varor
2000=100	SITC 0-9	SITC 0+1	SITC 2+4	SITC 3	SITC 5	SITC 6	SITC 7	SITC 8+9
Värdeindex								
2002	98	124	105	93	109	102	88	107
2003	101	128	100	107	114	106	91	106
2004	110	136	118	118	122	119	99	111
2005	124	150	123	161	137	134	109	119
2006	140	168	145	193	152	153	121	131
2007	154	182	175	188	170	186	132	139
2008	163	206	169	261	188	180	132	147
2009	136	219	135	173	179	133	107	140
2010	159	226	166	235	186	162	131	147
2011	171	235	180	267	197	175	140	152
2012	166	244	172	296	196	158	130	149
2013	156	263	154	246	183	144	123	149
2014	165	280	155	247	202	151	134	155
3 kv 2014	163	276	144	277	196	147	125	162
4 kv 2014	173	299	165	218	206	150	150	165
1 kv 2015	168	293	164	188	213	160	140	172
2 kv 2015	174	307	163	201	210	167	151	158
3 kv 2015	168	295	150	191	202	154	143	179
Volymindex								
2002	95	116	103	96	104	98	86	101
2003	101	125	101	108	110	102	93	101
2004	109	136	110	104	115	105	107	106
2005	117	145	103	103	122	110	120	114
2006	126	158	105	102	129	116	136	124
2007	139	171	115	99	141	130	156	132
2008	142	182	113	107	147	126	158	136
2009	119	184	103	92	143	96	121	119
2010	140	189	111	102	151	115	159	131
2011	151	200	116	97	154	125	184	138
2012	150	215	116	104	156	119	175	135
2013	146	220	114	93	153	114	172	141
2014	153	229	115	99	167	117	183	143
3 kv 2014	151	229	105	107	161	112	171	148
4 kv 2014	161	244	119	101	168	113	200	149
1 kv 2015	156	230	118	103	173	118	181	149
2 kv 2015	159	245	114	95	172	124	197	137
3 kv 2015	158	240	111	108	165	117	186	154

Fakta om statistiken

Detta omfattar statistiken

Statistikens syfte är att för olika varuområden och totalt redovisa utvecklingen för den svenska varuexportens och varuimportens värden i fasta priser (volymutvecklingen). Beräkningarna görs kvartalsvis.

Definitioner och förklaringar

Volymutvecklingen är värdeförändringen rensad för prisförändringar. Beräkningen görs enligt Laspeyres indexformel. Vid sidan av volymutvecklingen redovisas i vissa tabeller även värdeutvecklingen. Värdeutvecklingen är värdeförändringen mätt i löpande priser vilket innebär att prisförändringarna slår igenom på värdet.

Uppgifterna redovisas som procentuella förändringar jämfört med motsvarande period föregående år eller i form av indextal med basåret 2000=100. Uppgifter redovisas för kvartal, för ackumulerade kvartal och för år.

Uppgifter redovisas för olika varuområden enligt olika varuklassificeringssystem. Uppgifter redovisas enligt SITC (Standard International Trade Classification) Rev.4, en av FN:s rekommenderade produktnomenklaturer för handelsändamål, och SPIN (Standard för svensk produktindelning efter näringsgren) 2007, en svensk produktnomenklatur som bygger på EU:s produktindelning efter näringsgren.

Export och import i BNP-beräkningar och betalningsbalansen

Ändrad redovisning av export och import i BNP-beräkningarna

Från beräkningarna för andra kvartalet 2014 har SCB:s nationalräkenskaper, NR, övergått till redovisning enligt EU:s nya regelverk i Europeiska national- och regionalräkenskapssystemet (ENS 2010). Tidsserier fr.o.m. 1993 har, så långt möjligt, anpassats till denna nya förordning. För redovisningen av exporten och importen i NR:s beräkningar av bruttonationalprodukten (BNP) innebär detta vissa väsentliga förändringar jämfört med redovisningen enligt EU:s tidigare regelverk inom området.

NR:s anpassning till ENS 2010 innebär att merchanting - den del av trepartshandel som innebär att företag i Sverige köper produkter utomlands för att sedan sälja dem utan att först ta hem dem till Sverige - ska redovisas som varuhandel. Inköpen räknas som en negativ varuexport och försäljningen som en (positiv) varuexport. Tidigare har denna marginal på affärerna räknats som en tjänsteexport. Förändringen innebär inget för handelsnettot totalt men den innebär att stora belopp flyttas från tjänsteexporten till varuexporten. Treparsshandeln har vuxit kraftigt under senare år. 1993 uppgick marginalen på trepartshandeln till 7,6 miljarder kronor men sedan 2007 har beloppen legat runt 60-70 miljarder kronor. Lönebearbetning (lönbearbetning) räknas i NR numera netto, d.v.s. endast värdet av bearbetningstjänsten redovisas som export när det gäller lönebearbetning av utländska varor i Sverige respektive som import vid bearbetning utomlands. Dessa nettovärden förs som handel med respektive vara. Tidigare har värdet av hela varan registrerats när den passerar gränsen såväl före som efter bearbetningen. Lönebearbetning har alltså ändrat definition men räknas liksom tidigare in i exporten och importen av varor.

Inga förändringar i redovisningen för utrikeshandelsstatistiken med varor

Utrikeshandelsstatistiken med varor redovisas enligt andra EU-förordningar än de som används i nationalräkenskaperna enligt ENS 2010. Förändringarna i nationalräkenskaperna kommer därför inte att speglas i motsvarande föränd-

ringar i utrikeshandelsstatistiken med varor utan denna kommer att redovisas på samma sätt som tidigare. D.v.s. merchanting kommer inte heller i fortsättningen att räknas in i exporten av varor och lönbearbetning kommer fortsätta att beräknas på samma sätt som hittills. NR:s definition på lönbearbetning enligt ENS 2010 är annorlunda än den som tillämpas i utrikeshandelsstatistiken med varor och skillnaden har ökat jämfört med läget innan ENS 2010.

Varuexport och varuimport redovisas olika hos utrikeshandeln med varor och i NR/Betalningsbalansen

Utrikeshandelsstatistiken med varor ingår som underlag i NR:s kvartalsvisa beräkningar av BNP. Uppgifterna har även tidigare skiljt sig något från de uppgifter om varuexport och varuimport som redovisas i BNP. Detta hänger bl.a. samman med olika definitioner och avgränsningar av varuexport- och varuimportbegreppen. Vidare publicerar utrikeshandelsstatistiken efter s.k. statistiskt värde medan NR publicerar efter fakturavärde. NR och utrikeshandelsstatistiken gör egna separata kedjningar av utrikeshandelsmaterialet tillbaka till valt basår i respektive statistikgren. I BNP-beräkningarna tas ibland utrikeshandelsstatistikens senaste tillgängliga beräkningar för äldre perioder in med viss eftersläpning. NR gör ibland andra justeringar av utrikeshandelsstatistiken i syfte att få beräkningarna av BNP från användningssidan och produktionssidan att stämma överens. Sådana justeringar kan gälla såväl prisutveckling som värden i löpande priser. ENS 2010 överensstämmer i stort med BPM6 (Balance of Payments Manual) utgiven av Internationella Valutafonden. SCB kommer att publicera betalningsbalansen enligt BPM6 första gången den 2 december 2014 (i rapporten över betalningsbalansen för tredje kvartalet 2014).

Förändringarna i publiceringen över BNP och betalningsbalansen gör att skillnaderna i utfall mellan dessa och utrikeshandelsstatistiken med varor kommer att öka, särskilt vad gäller exporten. För ytterligare information om ändringarna i nationalräkenskaperna och i betalningsbalansen – besök deras hemsidor under "Nationalräkenskaper" respektive "Finansmarknad" på www.scb.se. Direktlänkar om förändringarna är www.scb.se/ens2010 respektive www.scb.se/bpm6.

Statistiken över exporten och importen av tjänster

Lönbearbetning insamlas från 2013 även i statistiken över exporten och importen av tjänster (benämns "tillverknings-tjänster") bl.a. i syfte att förbättra underlaget till NR:s beräkningar av lönbearbetning. Statistiken över exporten och importen av tjänster kommer även fortsättningsvis att samla in uppgifter om merchanting som underlag för beräkningarna av BNP och betalningsbalansen i vilka merchanting alltså i fortsättningen redovisas som varuhandel.

Så görs statistiken

Beräkningarna bygger på två ingångsmaterial. Det ena är utrikeshandelsstatistikens uppgifter över varuexportens och varuimportens värden för olika varugrupper (i löpande priser). Det andra är statistiken över export- och importprisutvecklingen för olika varugrupper som tas fram inom ramen för SCB:s beräkningar över prisindex i producent- och importled. Denna statistik beskriver den genomsnittliga prisutvecklingen per månad på svensktillverkade varor totalt och fördelat på hemmamarknad och export samt på importerade varor.

Utrikeshandelsstatistikens värden i löpande priser

Statistiken omfattar alla fysiska varuleveranser mellan Sverige och andra länder. För företag som har *varuhandel med länder utanför EU (Extrastat)* används uppgifter ur de export- och importdeklarationer som företagen lämnar till Tullverket i samband med export/import av varor. Den delen av varuhandeln svarade för ca 42 respektive 31 procent av värdet för den totala exporten och im-

porten under 2014. Det huvudsakliga underlaget för *varuhandel med EU-länder (Intrastat)* är månadsvisa uppgifter insamlade direkt från företag. Alla företag som har en årlig utförsel till EU för minst 4,5 miljoner kr eller införsel av varor från EU för minst 9 miljoner kr ska rapportera uppgifter till SCB. Undersökningen har ett svarsbortfall genom att vissa uppgiftsskyldiga företag inte har lämnat uppgifter. Värdet av varuhandeln för svarsbortfallet och ej uppgiftsskyldiga företag skattas genom att använda uppgifter från momsdeklarationer. Dessa avser det totala värdet av varuförvärv respektive varuleveranser i handeln med EU som med hjälp av statistisk metod fördelas ut på olika varuområden.

Beräkningar av export- och importprisindex

Populationen utgörs av alla transaktioner avseende producenters försäljning av svensktillverkade varor respektive importörers köp av varor från utlandet. Indexberäkningarna baseras på månatliga prisuppgifter avseende ett urval av representantvaror. Urvalsstorleken är cirka 1 500 prisuppgifter för exportmarknaden och cirka 1 800 för importen. Prisuppgiften för varan ska avse över tiden jämförbara transaktioner och inte påverkas av kvalitetsförändringar eller förändringar av andra prisbestämmande faktorer som t.ex. leveransvillkor och leveransstorlek.

Beräkningsgång

Vid den kvartalsvisa beräkningen av varuexportens och varuimportens volymutveckling jämförs det aktuella kvartalet – uppräknat till helårsnivå – med närmast föregående helår. För varje varukod enligt KN-nomenklaturen (den mest detaljerade varugrupsindelningen i utrikeshandelsstatistiken; ca 9 400 varukoder) beräknas kvartalets värde i föregående års genomsnittspris genom att dividera kvartalets värde i löpande priser med prisutvecklingen mellan perioderna. Prisutvecklingen beräknas för respektive varugrupp på ett av två sätt. Endera med hjälp av direktinsamlade data om prisutvecklingen för varugruppen enligt KN eller också med hjälp av beräkningar av branschens prisutveckling där denna appliceras på varugruppen i fråga. I vissa fall kan även annan prisinformation användas, t.ex. uppgifter om enhetsvärdeutvecklingen (värde dividerat med kvantitet för respektive varukod).

På basis av framräknade uppgifter för varje varukod avseende kvartalets värde i löpande priser, kvartalets värde i föregående års priser och föregående års värde i löpande priser bildas för olika summeringar av KN-koder (grupper enligt SITC och SPIN) index för kvartalet jämfört med föregående helår. Dessa är värdeindex, prisindex (enligt Paasches formel) samt volymindex (enligt Laspeyres formel).

I nästa steg beräknas indextalen i en kedjeindexserie med basåret 2000 (2000=100). Volym- och värdeindextalen för den aktuella perioden jämfört med föregående helår kedjas ihop med motsvarande indextal för de tidigare helåren jämförda med respektive föregående helår tillbaka till år 2000. Indextalen med basår 2000 är alltså s.k. kedjeindex, vilka beräknats som produkten av årsvisa indexlänkar. För att få fram utvecklingen under ackumulerade kvartal och helår beräknas det aritmetiska genomsnittet av volymindex och värdeindex för de ingående kvartalen. Ur den kedjade serien kan sedan jämförelser göras mellan t.ex. första kvartalet år t och första kvartalet år t-1, år t jämfört med år t-3 osv.

Nytt IT-system

Fr.o.m. beräkningarna för första kvartalet 2013 har ett nytt IT-system tagits i bruk. Metodmässigt sker beräkningarna på samma sätt som tidigare. En skillnad är dock att i syfte att förbättra tidsserierna är den nyckel mellan KN och publiceringsgrupper som tillämpas i nya systemet densamma för alla åren 2000-2012. I det gamla systemet har vissa ändringar som skett i nycklarna inneburit att kopplingarna mellan KN och publiceringsgrupp i ett mindre antal fall kan avvika mellan vissa år. Skillnaderna mellan de olika nyckelmetoderna ger marginella skillnader i resultat och berör endast ett mindre antal publiceringsgrupper.

Statistikens tillförlitlighet

För varuhandeln inom EU samlas uppgifter in från företag med en handel som överstiger tröskelvärdet (4,5 miljoner kr för utförsel och 9 miljoner kr för införsel). Resterande handel skattas med hjälp av uppgifter från företagens momsdeklarationer. Osäkerhet om hur varuhandeln för företag under tröskelvärdet fördelas på varor och länder inom EU orsakar lägre kvalitet på detaljerade uppgifter. För mer information om utrikeshandelsstatistiken se www.scb.se/ha0201.

Direktinsamlade uppgifter rörande prisutvecklingen finns att tillgå för cirka en tiondedel av de 9 300 varukoderna enligt KN-nomenklaturen. Prisinsamlingen täcker dock i princip in alla värdemässigt betydande KN-koder. Utöver de svårigheter som finns med att mäta prisutvecklingen för en vara med hjälp av någon/några få representantvaror måste det även göras en bedömning om hur prisutvecklingen ska uppskattas för de KN-koder där det inte sker någon direktinsamling av prisuppgifter. För mer information om export- och importprisindex se www.scb.se/pr0301.

KN-nomenklaturen ändrar i viss grad sina indelningar från ett år till ett annat vilket kan skapa olika svårigheter vid beräkningar av prisutvecklingen.

Revideringar av uppgifter för aktuellt och närmast föregående år förekommer regelmässigt beroende på löpande rättningar/tillägg i bakomliggande utrikeshandelsstatistik med värden i löpande priser. Revideringar av uppgifter om prisutveckling kan förekomma i enstaka fall.

Bra att veta

Mer information om statistiken och dess kvalitet finns under rubriken Dokumentation på produktsidan för Utrikeshandel med varor på SCB:s hemsida, www.scb.se/ha0201.

In English

Summary

Imports increased faster than exports of goods in volume

Exports of goods from Sweden increased by 3.8 percent in volume (value in constant prices) during the third quarter of 2015 compared to the third quarter of 2014. At the same time, imports of goods to Sweden increased by 5.0 percent.

For the period January to September the volume of exports increased by 3.4 percent and the volume of imports increased by 4.5 percent compared to the same period in 2014. In current prices, exports and imports of goods both increased by 5 percent.

The volume of exports of goods for the period January to September is 1 percent lower than the highest historical value for the same period that occurred in 2011. The volume of imports for the period January to September is the highest volume recorded for the same period.

Increase in exports of machinery and transport equipment

Exports of goods increased by 3.8 percent in volume during the third quarter of 2015 compared to the third quarter of 2014.

Exports of **machinery and transport equipment** continued to rise for a third consecutive quarter. During the third quarter of 2015 exports increased by 3 percent in volume. Within the product area, the subgroups instruments/optical products and road vehicles increased by 9 and 18 percent respectively while electronics and telecommunication products decreased by 8 percent.

Exports of **mineral fuels and electric current** increased for the first quarter since 2014 and showed an increase of 7 percent in volume during the third quarter. **Chemical and rubber products** continued to rise during the third quarter, following a strong quarter for pharmaceutical products. The product area for **wood and paper products** continued to increase during the third quarter.

The product area for **other products** continued to increase for a fifth consecutive quarter. All subgroups within the product area contributed to the increase.

Imports of food, beverages and tobacco increased in volume

Imports of goods increased by 5.0 percent in volume during the third quarter of 2015 compared to the third quarter of 2014.

Imports of **machinery and transport equipment** increased by 8 percent in volume during the third quarter compared to the same period in 2014. Within the product area road vehicles, other transport equipment and industrial machinery contributed to the increase.

Following a decrease during the second quarter the import volume of **mineral fuels and electric current** increased by 1 percent during the third quarter. Within the product area both crude petroleum oils and petroleum products increased. During the third quarter **chemical and rubber products** increased by 3 percent in volume and **minerals** increased by 11 percent. The import of **wood and paper products** continued to decrease in volume.

The import of **other products** increased by 3 percent in volume following an increase in furniture and food, beverages and tobacco.

Definitions and explanations

Volume changes (value changes in constant prices) are calculated on a quarterly basis and are based on foreign trade statistics values in current prices for different product groups as well as information on price changes mainly taken from Statistics Sweden's calculations for the export and import price indices. The calculations are based on the total export/import value for different product categories, i.e. the values are estimated upwards to account for the undercoverage and non-response that occurs in the statistics on trade with EU countries. The calculations are done as chain indices for the different product areas/total with the base year 2000 (=100). The volume index is calculated according to Laspeyres' formula while the price index is according to Paasche's. Information for the current and the most recent year is regularly revised depending on corrections/additions to the underlying foreign trade material with values in current prices. Information on price changes can occasionally be revised as well.

List of tables

Explanation of symbols	4
1. Exports. Volume- and value trends by important commodity groups	4
2. Volume- and value trends by important commodity groups	5
3. Volume trends for exports by commodities according to SPIN 2007. 2000=100	6
4. Volume trends for imports by commodities according to SPIN 2007. 2000=100	7
5. Volume- and value trends for exports by sections of the SITC	8
6. Volume- and value trends for imports by sections of the SITC	9

List of terms

Förändring %	Change %
Total	Total
Värde	Value
Varugrupp	Commodity group